

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. december 10.
(OR. en)

14943/21

**Intézményközi referenciaszám:
2021/0406(COD)**

**COMER 113
IA 204
CODEC 1634**

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2021. december 9.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2021) 775 final
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az Uniónak és tagállamainak a harmadik országok által alkalmazott gazdasági kényszerítéssel szembeni védelméről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2021) 775 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2021) 775 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.12.8.
COM(2021) 775 final

2021/0406 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**az Uniónak és tagállamainak a harmadik országok által alkalmazott gazdasági
kényszerítéssel szembeni védelméről**

{SEC(2021) 418 final} - {SWD(2021) 371 final} - {SWD(2021) 372 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat célja az Unió és tagállamai érdekeinek védelme azáltal, hogy lehetővé teszi az Unió számára a gazdasági kényszerítésre történő reagálást. A gazdasági kényszerítés olyan helyzetet jelent, amikor egy harmadik ország az Unióval vagy valamely tagállammal szemben a kereskedelmet vagy a beruházásokat érintő intézkedés alkalmazásával vagy ezzel fenyegetve nyomást igyekszik gyakorolni az Unióra vagy egy tagállamra annak érdekében, hogy az bizonyos szakpolitikai döntést hozzon. Az Unió válaszlépésének vagy a válaszlépés pusztá lehetőségének célja elsősorban az, hogy eltántorítsa a harmadik országokat a gazdasági kényszerítés alkalmazásától, vagy visszatartsa őket a fennálló gazdasági kényszerítés folytatásától. Végző eszközként az Unió ellenlépést tehet a gazdasági kényszerítéssel szemben. Azt követően, hogy valamely fellépéssel kapcsolatban a Bizottság megállapította annak kényszerítő jellegét, az Unió válaszként intézkedések széles skáláját teheti, ideértve – amennyiben lehetséges – az érintett harmadik országgal kölcsönösen elfogadott vagy vitarendezési eljárásban elért megoldás elősegítése érdekében folytatott konzultációk megkezdésére irányuló erőfeszítéseket, különféle ellenintézkedéseket és nemzetközi együttműködést.

E javaslat célja a gazdasági kényszerítés folyamatosan változó problémájának kezelése érdekében a fennálló joghézag kiküszöbölése. Az Unió jelenleg nem rendelkezik a gazdasági kényszerítés elleni fellépést lehetővé tévő jogszabályi kerettel. A meglévő jogi eszközök egyike sem foglalkozik a gazdasági kényszerítés kérdésével.

Ugyanakkor harmadik országok egyre gyakrabban és jelentős mértékben alkalmaznak gazdasági kényszerítést, ami az Unió és a tagállamok jogainak és érdekeinek aláásásával fenyeget. A gazdasági kényszerítés forrásai sokrétűek, és komoly aggodalomra adnak okot.

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság együttes nyilatkozatot fogadott el, amelyben elismerték, hogy aggodalomra adnak okot a harmadik országok azon intézkedései, amelyekkel az Uniót vagy egy tagállamot bizonyos szakpolitikai intézkedések meghozatalára vagy visszavonására igyekeznek kényszeríteni.¹ Az együttes nyilatkozat tartalmazza a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy legkésőbb 2021 végéig jogalkotási javaslatot terjeszt elő egy olyan eszközre vonatkozóan, amely a gazdasági kényszerítés megakadályozására és ellensúlyozására szolgál. Az Európai Parlament és a Tanács vállalta, hogy kellő időben megfontolja a javaslatot.

A kezdeményezést a Bizottság elnöke jelentette be a Parlament elnökéhez és a Tanács hivatalban lévő elnökéhez intézett 2020. szeptember 16-i szándéknyilatkozatában, „Az emberközpontú gazdaság” című fejezetben. A Bizottság 2021. évi munkaprogramja szerint a kezdeményezés az érintett időszak egyik kulcsfontosságú eleme.

¹ HL C 49., 2021.2.12., 1. o. Az együttes nyilatkozat elfogadására a kereskedelmi jogérvényesítésről szóló uniós rendelet módosítására irányuló 2020. évi jogalkotási folyamat keretében került sor, amelyben az Európai Parlament és több tagállam aggodalmának adott hangot a gazdasági kényszerítés kérdésével kapcsolatban, és ezeket az aggályokat a Bizottság is osztotta.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A gazdasági kényszerítés kérdése szerepel az Unió jelenlegi kereskedelempolitikai menetrendjében. A kereskedelempolitika felülvizsgálatáról szóló, 2021. februári közlemény² célja, hogy új konszenzust alakítson ki egy nyitott, fenntartható és határozott kereskedelempolitikáról egy kihívásokkal teli gazdasági és geopolitikai környezetben. A közlemény kifejezetten utal a gazdasági kényszerítés elleni eszközre vonatkozó jövőbeli bizottsági javaslatra. A közlemény kitér arra, hogy az EU-nak növekvő globális feszültségek közepette kell helytállnia egy olyan geogazdasági környezetben, ahol egyre elterjedtebb a kereskedelem fegyverként való alkalmazása, ugyanakkor kiemeli az Unió gazdaságának a harmadik országok gazdaságaival való összekapcsoltságát, a globális együttműködés szükségességét és az Unió reziliensebbé tételének fontosságát.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Ez a javaslat kiegészíti azokat a strukturálisabb kezdeményezéseket, amelyek célja, hogy fokozzák az Unió gazdasági és pénzügyi rendszerének a kívülről érkező nyomás különböző formáival szembeni rezilienciáját. Az uniós iparstratégia 2021. májusi aktualizálásának célja az egységes piac rezilienciájának megerősítése és a stratégiai függőségek kezelése.³ Ez a stratégia kulcsszerepet játszik a helyreállításban, a zöld és digitális átállásban, valamint az EU rezilienciájának megerősítésében, amihez szilárd verseny- és kereskedelempolitika biztosítja a hátteret. A külkapcsolatokért felelős alelnök biztosítja majd az összhangot a Bizottságon belül a külső tevékenységek különböző területeivel.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A rendeletjavaslat jogalapja az EUMSZ 207. cikk (2) bekezdése. Az EUMSZ 207. cikk (2) bekezdése a közös kereskedelempolitika végrehajtásának kereteit meghatározó intézkedések elfogadását teszi lehetővé. Az EUMSZ 207. cikk (1) bekezdése meghatározza a közös kereskedelempolitika alkalmazási körét, amely többek között az áruk és szolgáltatások kereskedelmére, a szellemi tulajdon kereskedelmi vonatkozásaira, a közvetlen külföldi tőkebefektetésekre, az exportpolitikára, valamint a kereskedelempolitikai védintézkedésekre terjed ki. A kezdeményezés a külföldi országok olyan intézkedéseire vonatkozik, amelyek az Unióba irányuló kereskedelmet vagy beruházásokat érintő intézkedések formáját öltik. A kezdeményezés a közös kereskedelempolitika területén, de más területeken is választ kínál a külföldi országok által gazdasági kényszerítés céljából alkalmazott intézkedésekre. E rendelet alkalmazásának – a Szerződések maradéktalan tiszteletben tartása mellett – összhangban kell lennie az Unió átfogó külpolitikájával.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Az EUSZ 5. cikk (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy azokon a területeken, amelyek nem tartoznak az Unió kizárólagos hatáskörébe, a szubszidiaritás elve alkalmazandó. Az EUMSZ 3. cikk (1) bekezdésének e) pontja értelmében az Unió a közös kereskedelempolitika területén kizárólagos hatáskörrel rendelkezik. Az EUMSZ 207. cikk (2) bekezdése a kizárólagos hatáskörök kategóriájába tartozik. Ezért amennyiben harmadik országok gazdasági

² A Bizottság 2021. februári közleménye: A kereskedelempolitika felülvizsgálata – Nyitott, fenntartható és határozott kereskedelempolitika, COM(2021) 66 final.

³ A Bizottság 2021. májusi közleménye: „A 2020. évi új iparstratégia frissítése: Erősebb egységes piac kiépítése Európa fellendülése érdekében”, COM(2021) 350 final.

kényszerítést célzó intézkedései és/vagy az Unió válaszingtézkedései a közös kereskedelempolitika hatálya alá tartoznak, a szubszidiaritás kérdése nem merül fel.

Mindenesetre csak uniós szintű fellépés biztosítaná az Unió egészét érintő probléma egységes megoldását. A tagállamoknak továbbra is saját hatáskörébe tartozik, hogy fellépjenek a nemzetközi jog alapján őket megillető jogaik védelmében, és erre változatlanul lehetőségük lesz. Ez magában foglalja azt a jogukat, hogy fellépjenek a nemzetközi gazdasági kényszerítéssel szemben, amennyiben ezt úgy teszik hogy nem hoznak az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozó intézkedéseket. A tagállamoknak arra azonban nincs lehetőségük, hogy az Uniót, nem pedig az adott tagállamot célzó gazdasági kényszerítéssel szemben hozzanak nemzeti jogszabályokat. Továbbá a nemzeti jogszabályok nem lennének képesek hatékony megoldást nyújtani az Unió egészét vagy a tagállamok összességét érintő helyzetre. Az Unió fellépése marad az egyetlen olyan lehetőség, amelynek keretében az Unió teljesíteni tudja a közös kereskedelempolitika meghatározására és folytatására vonatkozó kötelezettségét, és a tagállamok nem léphetnek fel ezen a területen.

A teljesség kedvéért megállapítható, hogy az uniós szintű fellépés hozzáadott értéke olyan előnyökben rejlik, amelyek tagállami szinten nem, vagy nem kielégítően érhetők el. Ezek az előnyök a harmadik országok által alkalmazott gazdasági kényszerítéstől való elrettentéshez és az azzal szembeni fellépéshez kapcsolódnak annak érdekében, hogy az Unió és a tagállamok megőrizhessék autonómiájukat a szakpolitikai döntéshozatal során, és megóvják a kereskedelmet és a beruházásokat attól, hogy egyes szereplők fegyverként alkalmazzák azokat.

- **Arányosság**

A javaslat megfelel az arányosság elvének. A tervezett eszköz a gazdasági kényszerítéssel szembeni fellépés átfogó kerete lenne. Struktúrái visszafogottságot tesznek szükségessé az intézkedések terén, mivel első lépésként a problémák kivizsgálását és megoldását kell megkísérelni ellenintézkedések alkalmazása nélkül (elrettentő hatás, kölcsönösen elfogadott vagy vitarendezési eljárásban elért megoldásokra irányuló erőfeszítések). Az eszköz kifejezetten előnyben részesíti a nem intervenciós jellegű intézkedések alkalmazását (a kölcsönösen elfogadott megoldásokat az ellenintézkedésekkel szemben). Szükség esetén azonban az Unió ellenintézkedésekkel tudna reagálni. Az értékelési szempontok kifejezetten tartalmazzák azt a követelményt, hogy az Unió bármely válaszlépésének, és különösen az ellenintézkedéseknek arányban kell állniuk azzal a kárral, amelyre azok az egyedi esetekben reagálnak, és összhangban kell lenniük a nemzetközi jog követelményeivel is. Az értékelési szempontok előírják továbbá, hogy a járulékos károk és az adminisztratív terhek a lehető legkisebbek legyenek. Ezért nemcsak maga az eszköz, hanem az annak keretében elfogadott intézkedések is arányosak lennének.⁴

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az EUMSZ 207. cikk (2) bekezdése alapján javasolt a Bizottság felhatalmazása arra, hogy a gazdasági kényszerítés egyedi eseteiben az Unió nevében intézkedéseket hozzon harmadik országok vonatkozásában, többek között az EUMSZ 291. cikk szerinti végrehajtási jogi aktusok révén, valamint hogy az EUMSZ 290. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén kiegészítse a lehetséges ellenintézkedések körét és kiigazítsa az

⁴ A hatásvizsgálati jelentés 9. szakasza tárgyalja azt a kérdést, hogy az előnyben részesített alternatíva mennyiben felel meg az arányosság elvének.

alkalmazandó származási szabályokat. Az Unió jelenleg nem rendelkezik külön e célra kialakított jogszabályi kerettel ahhoz, hogy a gazdasági kényszerítés sajátos helyzetében megvédje az Unió és a tagállamok érdekeit. A javaslat tehát ezt a hiányosságot orvosolja.

A gazdasági kényszerítéstől való elrettentés konkrét célkitűzését leghatékonyabban a javasolt egységes és átfogó jogalkotási eszköz valósítja meg. Másodszor, hatékony, eredményes és gyors uniós választ biztosít a gazdasági kényszerítés egyedi eseteire, amennyiben arra sor kerül sor, ami az elrettentő hatás szempontjából szintén fontos. Harmadszor, ez a legmegfelelőbb választás az Unió válaszával kapcsolatos szabályok és eljárások egységességének biztosítása érdekében.

Általánosabban fogalmazva, egy ilyen célzott jogalkotási eszköz, amely meghatározza az uniós fellépésre vonatkozó szabályokat és eljárásokat, nemzetközi viszonylatban is megfelel az Unió által alkalmazott, szabályokon alapuló megközelítéshez. Az eszköz megléte jelzi a nemzetközi partnerek felé, hogy az Unió nem hajlandó eltérni a gazdasági nyomásgyakorlást. Rávilágít az Unió határozottságára és rezilienciájára, és támogatja a nyitott stratégiai autonómia biztosítására irányuló erőfeszítéseket.

3. AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

• Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk

A Bizottság széles körű konzultációt folytatott az érdekelt felekkel a gazdasági kényszerítés kérdéséről, egy lehetséges jogalkotási eszközről és annak lehetséges hatásáról.⁵

- 2021. február 17-én közzétette a bevezető hatásvizsgálatot, hogy az érdekelt felek arra 2021. március 17-ig visszajelzést adhassanak;⁶
- 2021. március 23-án nyilvános konzultációt indított az EUSurvey oldalon, amelyet 12 héten keresztül, 2021. június 15-ig az EU valamennyi hivatalos nyelvén ki lehetett tölteni;⁷
- 2021. április 16-án online találkozóra került sor az érdekelt felekkel;
- 2021 márciusa és júliusa között célzott konzultációkra került sor meghatározott csoportokkal, többek között vállalkozásokkal, a tudományos élet szereplőivel, tagállamokkal és harmadik országok kormányaival; emellett az érdekelt felek ad hoc észrevételeket is benyújtottak.

A nyilvános konzultáció rávilágított arra, hogy az érdekelt felek között általános egyetértés van abban, hogy a gazdasági kényszerítés egyre inkább problémát jelent az Unió és a tagállamok számára, és hogy ez ügyben lépni kell. Kitűnik belőle, hogy az érdekelt felek erőteljesen támogatják egy jogalkotási eszköz létrehozását a gazdasági kényszerítés problémájának kezelésére. Konkrétabban, az érdekelt felek különös jelentőséget

⁵ A konzultációs stratégia a következő linken érhető el: [Towards an EU anti-coercion instrument - Trade - European Commission \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/eu-anti-coercion-instrument-trade). A hatásvizsgálati jelentés 2. mellékletében található összegző jelentés valamennyi konzultációs tevékenység eredményeit tárgyalja.

⁶ A beérkezett visszajelzések a következő linken érhető el: [Kereskedelem – harmadik országok gazdasági kényszerítést célzó intézkedések alkalmazásától való elrettentésére és az ilyen intézkedések ellensúlyozására szolgáló mechanizmus](#).

⁷ A tényeken alapuló összefoglaló jelentés a következő linken érhető el: [Kereskedelem – harmadik országok gazdasági kényszerítést célzó intézkedések alkalmazásától való elrettentésére és az ilyen intézkedések ellensúlyozására szolgáló mechanizmus](#).

tulajdonítanak egy ilyen eszköz elrettentést célzó jellegének, és véleményük szerint ez az eszköz hitelességével és hatékonyságával is kapcsolatban áll. Az érdekelt felek elsődlegesen olyan erőfeszítéseket szorgalmaznak, amelyek nem intervenciós intézkedésekkel (hanem például diplomáciai úton) törekszenek rávenni a harmadik országokat a gazdasági kényszerítés megszüntetésére, és az ellenintézkedések alkalmazását elsősorban végső eszköznek tekintik, amelynek járulékos kárait a fellépés előtt mérlegelni kell. További támogatást élvező szempont, hogy az eszköz alkalmazását kiváltó feltételeket kellőképpen tágan kell meghatározni ahhoz, hogy az az informális gazdasági kényszerítésre is alkalmazható legyen, valamint, hogy a hatékony reagálás biztosításához az egyes esetekben a lehetőségek széles skáláját kell az Unió számára elérhetővé tenni. Másrészt az érdekelt felek utaltak a gazdasági kényszerítés elleni nemzetközi együttműködés értékére. Ez a javaslat mindezen elemeket tartalmazza.

Az érdekelt feleknek a gazdasági kényszerítés problémájának fennállásával és alakulásával kapcsolatos észrevételei hozzájárultak a javaslat indokolásához és kialakításához. Az érdekelt felek többek között – különböző forrásokból – számos példát hoztak a gazdasági kényszerítés céljából alkalmazott intézkedésekre, és beszámoltak az ezen intézkedések által okozott negatív hatásokról és költségekről.

Ugyanakkor az érdekelt felek rámutatnak a jogalkotási eszközhöz kapcsolódó lehetséges kockázatokra, például a megtorló intézkedések révén történő eszkalációra, valamint a nemzetközi együttműködésre, a multilateralizmusra és a szabályokon alapuló rend tiszteletben tartására gyakorolt negatív következményekre. A javaslatot kísérő hatásvizsgálat kiterjed ezekre a kockázatokra, és azokat megfelelően figyelembe veszik a javasolt eszköz kialakítása során.

A gazdasági kényszerítés céljából alkalmazott intézkedések által érintett gazdasági szereplőkre vonatkozó pénzügyi ellentételezési rendszer esetleges létrehozásával kapcsolatos nézetek vegyesek. Ez a lehetőség nem szerepel a javasolt eszközben, amint azt a hatásvizsgálat kifejti. Az érdekelt csoportok válaszában mintegy fele (leginkább a vállalkozások) támogat egy ilyen rendszert, míg a másik fele nem értett egyet, vagy nem mutatott érdeklődést. A támogatásukat kifejező vállalkozások olyan lehetséges problémákra is rámutattak, mint a kompenzáció meghatározásának összetettsége, a költségvetési vonzatok és az eszköz megfelelősége.

Végezetül néhány vállalkozói szövetség és hatóság felvetette azt az elképzelést, hogy létre lehetne hozni egy, a rezilianciával foglalkozó hivatalt, amely többek között az ügyek kivizsgálására és az új eszköz működtetésére szolgálna. A hatásvizsgálati jelentés kifejti, hogy ebben a szakaszban miért nem kerül megfontolásra ez a lehetőség.

• **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A javaslatot alátámasztó (alább ismertetett) hatásvizsgálat mellett a Bizottság az előző szakaszban ismertetett konzultációs tevékenységeket is elvégezte. A Bizottság rendelkezésére álló „házon belüli” szakértelem és a tudományos élet szereplőinek hozzájárulása⁸ szintén felhasználásra került a javaslat kidolgozása során.

⁸ Lásd a hatásvizsgálati jelentés 1. és 2. mellékletét.

- **Hatásvizsgálat**

A javaslatot hatásvizsgálat kíséri.⁹ A Szabályozói Ellenőrzési Testület megvizsgálta a hatásvizsgálatot, és 2021. szeptember 27-én kedvező véleményt adott ki. A hatásvizsgálati jelentés 1. melléklete tartalmazza a Testület ajánlásait valamint azt, hogy ezek az ajánlások milyen módon lettek figyelembe véve.

A kezdeményezés célkitűzéseinek – nevezetesen az Unió és a tagállamok érdekeinek a gazdasági kényszerítéssel szembeni védelme – fényében a hatásvizsgálat három lehetőséget vizsgált meg. Fenntartotta egy olyan új jogi eszköz létrehozásának lehetőségét, amely a jelenlegi jogszabályi keret egy azonosított hiányosságát küszöbölné ki. A hatásvizsgálat az eszköz kialakításának több paraméterét, illetve azok opcióit elemezte: a fellépést kiváltó tényezőket és küszöbértéket; a lehetséges intézkedéseket; az ellenintézkedések kiválasztási feltételeit; a döntéshozatalt; az eszköz aktiválását; és az érdekelt felek bevonását. E lehetőségen belül a hatásvizsgálat az eredményesség, a hatékonyság és a koherencia szempontjából előnyben részesített megoldást azonosított. Elvetette a szakpolitikai változások mellőzésének és a rezilienciával foglalkozó hivatal létrehozásának lehetőségét, mivel azok a hatásvizsgálati jelentésben ismertetett okok miatt nem megfelelőek.

E javaslat az előnyben részesített lehetőségen alapul. A javaslat konkrétan egy európai parlamenti és tanácsi keretrendeletre irányul, amely lehetővé teszi az Unió fellépését a nemzetközi közjoggal összhangban, és fő elemei a következők:

- Kétlépcsős válasz az Unió részéről. Az első lépés a nem intervenciós intézkedések alkalmazása, például annak hivatalos megállapítása, hogy egy adott cselekmény az eszköz hatálya alá tartozik, valamint a harmadik országgal való kapcsolatfelvételre irányuló erőfeszítések, amelyek elsődleges célja a gazdasági kényszerítés enyhítése és a harmadik ország ösztönzése arra, hogy szüntesse meg intézkedéseit. Ha ez a lépés nem jár sikerrel, végső megoldásként egy második lépésben a lehetséges ellenintézkedések széles köre válik elérhetővé. Az arányosság, az Unió érdeke, valamint a járulékos költségek és az adminisztratív terhek elkerülése vagy lehető legnagyobb mértékű korlátozása tekintetében több kritérium is iránymutatásul szolgálna a lehetőségek szűkítéséhez.
- A harmadik országok gazdasági kényszerítés céljából alkalmazott lehetséges intézkedéseinek széles köre válhat ki uniós választ, beleértve az explicit, a rejtett és a „néma” gazdasági kényszerítést és azok változatait is. A fellépés tekintetében egy kvalitatív küszöbérték lenne alkalmazandó.
- Az eszköz alkalmazására irányuló döntéshozatali folyamat a felhatalmazáson alapuló és a végrehajtási jogi aktusok szabványos keretébe tartozik, amely a gyors fellépést lehetővé tevő lehetőségeket is magában foglal. Az érdekelt feleknek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy megoszthassák nézeteiket és adatcserét folytathassanak az eszköz használatával kapcsolatban.

Az előnyben részesített lehetőség jelentős előnyökkel jár. Ezek az előnyök mindenekelőtt az elrettentő hatásból erednek, amely egyrészt a gazdasági kényszerítést célzó intézkedések széles skálájára kiterjedő alkalmazási kör tekintetében, másrészt a választézkedések kalibrált és hatékony reagálást lehetővé tevő hatókörét illetően jelentkezik. A sikeres

⁹ A javaslat előterjesztésével egyidejűleg a Bizottság közzéteszi a hatásvizsgálat eredményeit tartalmazó jelentését és ennek vezetői összefoglalóját is.

elrettentő hatás a legkedvezőbb forgatókönyv szerint az eszköz alkalmazásának elmaradását vagy korlátozott mértékű alkalmazását eredményezheti. Előnyök származnak a kétlépcsős folyamatból is, amely a nem intervenciós jellegű megközelítést (kölsönösen elfogadott megoldások az ellenintézkedésekkel szemben), valamint a harmadik országgal történő párbeszédre való nyitottságot helyezi előtérbe, de abból is, hogy – amennyiben ez az Unió és tagállamai érdekeinek védelme érdekében szükséges – megvan a lehetőség az ellenintézkedésekkel történő gyors válaszlépésekre. Önmagában az eszköz megléte nem jár jelentős költségekkel. Az eszköz egyedi esetekben történő használatából eredően eltérő költségek merülhetnek fel, különösen, ha az Unió ellenintézkedéseket alkalmaz. Az esetleges költségeket figyelembe veszik a konkrét intézkedés kialakításakor. Az előnyben részesített lehetőségnek az érdekelt felek különböző kategóriáira gyakorolt hatását a hatásvizsgálati jelentés 3. melléklete tartalmazza.

Ez a javaslat néhány elemet továbbfejleszt. A javaslat az előnyben részesített lehetőségben található leíráshoz képest részletesebben meghatározza a döntéshozatali folyamatot. Konkretizálja a végrehajtási és felhatalmazáson alapuló hatáskörök Bizottságra ruházását az eszköz keretében történő egyes fellépések tekintetében, valamint meghatározza a döntéshozatal részletes szabályait és eljárásait és finomítja az ellenintézkedések körét. A nemzetközi együttműködés kilátásaira összpontosít azáltal, hogy e célból külön eljárási lépést állapít meg.

- **Alapjogok**

A javaslat összhangban van az Unió emberi jogi politikájával és az Alapjogi Chartával. Az eszköz létezése önmagában pozitív hatással lenne az alapvető jogokra, az Unió azon tevőleges kötelezettségének megfelelően, hogy védje polgárai jogait az egyéb forrásokból – ebben az esetben külföldi kormányoktól – eredő jogsértésekkel szemben, ha az eszköz léte vagy használata hozzájárulhat ahhoz, hogy visszatartsa e szereplőket olyan gazdasági kényszerítést célzó cselekmények elkövetésétől, amelyek sérthetik az említett jogokat. Amennyiben az eszköz használata olyan korlátozásokat eredményez, amelyek azáltal érintik az alapvető jogokat, hogy a nemzetközi kereskedelemben vagy beruházásokban való szabad részvétel korlátozása révén korlátozzák a szakmai tevékenység szabad gyakorlásának jogát, a tulajdonhoz való jogot – ideértve a szellemi tulajdont is –, vagy más alapvető jogokat, beleértve az egyenlő bánásmódot, ez az Alapjogi Charta értelmében jogszerű fellépésnek minősülne az Unió részéről. Ennek oka, hogy az ilyen intézkedés meghozatala azon követelményeknek megfelelően történne, melyek szerint az intézkedést megfelelő jogalapra támaszkodva az illetékes hatóságok hozhatják meg egy jogszerű cél elérése érdekében és az arányosság elvével összhangban.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az eszköz elfogadásának az Unió adminisztratív költségvetését meghaladóan nincs közvetlen költségvetési vonzata. Az eszköz igazgatása, különösen az információgyűjtés, a vizsgálatok lefolytatása, a megállapítások előkészítése, a kölcsönösen elfogadott megoldásokra irányuló erőfeszítések, az uniós válaszingtezkedések előkészítése és bármely gazdasági kényszerítés nyomon követése jelentős adminisztratív terhet ró a Bizottságra, mindenekelőtt, de nem kizárólag a Kereskedelmi Főigazgatóságra. E teher mértéke az Uniót és a tagállamokat sújtó gazdasági kényszerítés gyakoriságától, valamint az eszköz használatának mértékétől függ majd. Bár remélhetőleg az eszköz létezése a gazdasági kényszerítést célzó intézkedések ritkulásához fog vezetni, erre nincs garancia. A becslések szerint az eszköz működtetéséhez öt teljes munkaidős állással egyenértékű álláshelyre lesz szükség.

5. EGYÉB ELEMEEK

- **Végrehajtási tervek, a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A Bizottság szolgálatai figyelemmel kísérik az eszköz működését, többek között együttműködnek az érdekelt felekkel az eszköz hatásával kapcsolatos tapasztalataik és nézeteik nyomon követése érdekében. Adatokat gyűjtenek a harmadik országok intézkedéseiről, valamint a mérlegelt és elfogadott uniós válaszingtézkedésekről.

A javaslat tartalmazza az eszköz működésének és alkalmazásának felülvizsgálatát, az Európai Parlament és a Tanács felé fennálló jelentéstételi kötelezettségekkel együtt.

- **Belső koordináció**

A Kereskedelmi Főigazgatóság fogja működtetni az eszközt a kereskedelemért felelős biztos irányítása mellett, a Bizottságon belüli testületi eljárás biztosításával. Az Európai Külügyi Szolgálat támogatni fogja a főképviselőt bizottsági alelnöki feladatkörének ellátásában az Unió külső tevékenységének Bizottságon belüli koordinálása céljából. A főképviselő irányítása alatt álló uniós küldöttségek az Unió külső képviselőiként látják el feladataikat, és adott esetben segítik majd a tényfeltáró munkát és a külső párbeszédet.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az 1. cikk meghatározza a javasolt rendelet tárgyát, ami az Unió és tagállamai érdekeinek hatékony védelme harmadik országok bizonyos intézkedéseivel szemben – ez az eszköz általános célkitűzése. Leszögezi továbbá, hogy e célból megengedett az uniós fellépés, valamint hogy a védelmet elrettentés révén, vagy annak elérésével kell megvalósítani, hogy a harmadik ország beszüntesse az intézkedéseit, vagy pedig ellenintézkedések alkalmazásával. Az 1. cikk az uniós szerződésekkel összhangban emlékeztet arra is, hogy a rendelet alapján hozott intézkedéseknek meg kell felelniük a nemzetközi jog szabályainak.

A 2. cikk meghatározza a rendelet hatályát. Az első bekezdés ismerteti azt a helyzetet, amelyben a rendelet alkalmazandó, nevezetesen amikor a harmadik ország fellépésével kapcsolatos két kumulatív feltétel teljesül. A második bekezdés további iránymutatást nyújt a Bizottságnak a gazdasági kényszerítés fennállásának megállapításához bármely konkrét esetben, a harmadik ország intézkedésével és magatartásával kapcsolatos szempontokat megadva.

A 3., 4. és 5. cikk meghatározza a Bizottság rendelet szerinti intézkedései körében tett első lépéseket, amelyek a gazdasági kényszerítés fennállásának megállapításához vezető vizsgálattal, majd az érintett harmadik országgal való esetleges kapcsolatfelvétellel indulnak. Ezek a lépések azt az előnyben részesített megközelítést tükrözik, hogy válaszingtézkedéseket csak szükség esetén kell elfogadni, és az eszköz célja, hogy ellenintézkedések alkalmazása nélkül is visszatartsa a harmadik országot a gazdasági kényszerítés folytatásától.

- Első lépésként a Bizottság – saját kezdeményezésére vagy ha releváns információkat hoztak tudomására – megvizsgálja a harmadik ország szóban forgó intézkedését a 2. cikk (1) bekezdésében (3. cikkben) foglalt feltételek fényében, és a 2. cikk (2) bekezdésében vázolt kritériumok alapján.
- Második lépésként a Bizottság határozatot hoz annak megállapítására, hogy teljesülnek-e a gazdasági kényszerítés feltételei (4. cikk). A Bizottság a határozat meghozatala előtt tájékoztathatja a szóban forgó harmadik országot annak érdekében, hogy lehetőséget biztosítson számára a válaszádra.

Mindenesetre a Bizottság, ha megállapítja a gazdasági kényszerítés fennállását, ezt minden esetben közölné a szóban forgó harmadik országgal, és felkérné arra, hogy hagyjon fel a gazdasági kényszerítéssel, és adott esetben orvosolja az okozott károkat.

- A Bizottság ugyanakkor készen állna arra, hogy az Unió nevében felvegye a kapcsolatot az érintett harmadik országgal a gazdasági kényszerítés megszüntetése érdekében (5. cikk). A Bizottság emellett bármely releváns nemzetközi fórumon felvetné a problémát annak érdekében, hogy növelje a gazdasági kényszerítés megszüntetésének esélyét.

A 6. cikk bevezeti a gazdasági kényszerítés céljából alkalmazott ugyanazon vagy hasonló intézkedések által érintett más harmadik országokkal e téren folytatott nemzetközi együttműködés lépését. A cél továbbra is a gazdasági kényszerítés megszüntetése, valamint a multilaterális megoldások előmozdítása.

A 7., 8., 9., 10. és 11. cikk a második és utolsó lépéscsoportra vonatkozik, azaz az uniós válaszingtőzkedések alkalmazására. Ezt a lépéssorozatot erőteljesebb intervenciós jellegű megközelítés jellemzi. Ez a lépéssor opcionális, és csak akkor lenne alkalmazandó, ha a harmadik ország az első lépések alkalmazását követően nem szünteti meg a gazdasági kényszerítést célzó intézkedéseket. Míg a cél a gazdasági kényszerítéssel szembeni fellépés, az alapvető cél az, hogy a harmadik ország az Unió válaszingtőzkedései hatására a nemzetközi jognak megfelelően felhagyjon a gazdasági kényszerítéssel.

- A 7. cikk meghatározza az Unió fellépéséhez szükséges uniós válaszingtőzkedések alkalmazásának feltételeit, valamint azokat a lépéseket, amelyeket a Bizottságnak meg kell tennie ahhoz, hogy végrehajtási jogi aktust fogadjon el az ilyen intézkedések bevezetése és a kapcsolódó események kezelése érdekében, ideértve a kapcsolódó eseményekről szóló értesítések kiadását is. A sürgősség figyelembevétele érdekében indokolt esetben lehetőség nyílna azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusok elfogadására. A 7. cikk a rendelkezésre álló uniós válaszingtőzkedéseket tárgyalja.
- A 8. cikk úgy rendelkezik, hogy a Bizottság bizonyos feltételek és eljárási garanciák mellett természetes vagy jogi személyeket megjelölhet, és intézkedéseket alkalmazhat velük szemben.
- A 9. cikk meghatározza az uniós válaszingtőzkedések megválasztására és kialakítására vonatkozó kritériumokat, és előírja, hogy az ilyen intézkedéseket a rendelkezésre álló információk alapján kell kiválasztani és megtervezni, figyelembe véve a gazdasági kényszerítést célzó intézkedések megállapítását és az Unió érdekeit. A 9. cikk (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy bizonyos ilyen intézkedések alkalmazására lehetőség van az Unión belül is. Ez különösen az I. melléklet d)–l) pontja alapján rendelkezésre álló uniós válaszingtőzkedések tekintetében lehetséges.
- A 10. cikk meghatározza az uniós válaszingtőzkedések módosítására, felfüggesztésére és megszüntetésére vonatkozó eljárásokat, kritériumokat és feltételeket. A Bizottság végrehajtási jogi aktusok, sürgős esetekben pedig azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusok révén lépne fel. A 10. cikk (1) bekezdése kiemeli, hogy a Bizottság az uniós válaszingtőzkedések bevezetését követően folyamatosan értékeli az ügyet.

- A 11. cikk bevezeti az uniós válaszingtézkeések elfogaaásával, móaaosításával, felfüggesztésével és hatályon kívül helyezésével kapcsolatos információgyűjtési eljárást. Az eljárás alkalmazása felfüggesztés és hatályon kívül helyezés előtt opcionális, mivel az ilyen intézkeések az uniós válaszingtézkeések megszüntetését vonnák maguk után. Sürgős esetben a Bizottság – amennyiben lehetséges és szükséges – célzottan kér tájékoztatást és véleményeket az érintett érdeelt felektől.

A 12., 13., 14. és 15. cikk horizontális támogató rendelkezéseket tartalmaz. A 12. cikk rendelkezik a bizalmas információk kezelésére vonatkozó szabályokról. A 13. cikk az uniós válaszingtézkeések meghatározása szempontjából releváns árukra, szolgáltatásokra, beruházásokra és szellemi tulajdonjog-jogosultakra alkalmazandó származási illetve állampolgársági szabályokat tartalmazza. A 14. és 15. cikk egyéb rendelkezések mellett a Bizottságra ruházott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó feltételeket és eljárásokat határozza meg.

A 16. cikk arra kötelezi a Bizottságot, hogy röviddel a megszüntetésüket követően értékelje az elfogadott uniós válaszingtézkeéseket. Emellett felülvizsgálati és jelentéstételi kötelezettséget ír elő a Bizottság számára a javasolt eszköz működése tekintetében, és megfelelő időkeretet határoz meg.

A 17. cikk meghatározza a rendelet hatálybalépésének időpontját, és kimondja, hogy a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Az I. melléklet felsorolja a lehetséges uniós válaszingtézkeéseket. A Bizottság – bizonyos feltételek mellett – felhatalmazáson alapuló jogi aktus útján módosíthatja ezt a listát más rendelkezésre álló intézkeések hozzáadásával.

A II. melléklet meghatározza az árukra, szolgáltatásokra, beruházásokra és szellemi tulajdonjog-jogosultakra vonatkozó származási és állampolgársági szabályokat. A Bizottság ezeket a szabályokat bizonyos feltételek mellett felhatalmazáson alapuló jogi aktus útján módosíthatja.

Ezt a javaslatot az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak szóló bizottsági közlemény kíséri, amely meghatározza azokat a lépéseket, amelyeket a Bizottság saját hatáskörén belül megtehet, amennyiben uniós válaszingtézkeésekre van szükség.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE**az Uniónak és tagállamainak a harmadik országok által alkalmazott gazdasági kényszerítéssel szembeni védelméről**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének (5) bekezdése szerint a világ többi részéhez fűződő kapcsolataiban az Unió védelmezi és előmozdítja értékeit és érdekeit, hozzájárul polgárainak védelméhez, és többek között a népek közötti szolidaritáshoz és kölcsönös tisztelethez, továbbá a nemzetközi jog szigorú betartásához és fejlesztéséhez, így különösen az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elvek tiszteletben tartásához.
- (2) Az Európai Unióról szóló szerződés 21. cikkének (1) bekezdése szerint az Unió nemzetközi szintű fellépését olyan elvekre kell építeni, mint a jogállamiság, az egyenlőség és a szolidaritás elvei, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elvek és a nemzetközi jog elveinek tiszteletben tartása. Leszögezi továbbá, hogy az Uniónak elő kell segítenie a közös problémák többoldalú megoldását.
- (3) Az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 1. cikke értelmében az Egyesült Nemzetek céljai közé tartozik, hogy a nemzetek között a népeket megillető egyenjogúság elvének tiszteletben tartásán alapuló baráti kapcsolatokat fejlessze.
- (4) Az Európai Unióról szóló szerződés 21. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy az Unió közös politikákat és tevékenységeket határoz meg és hajt végre, és a nemzetközi kapcsolatok minden területén magas szintű együttműködés kialakításán munkálkodik többek között annak érdekében, hogy megvédje értékeit, alapvető érdekeit, biztonságát, függetlenségét és integritását, és megszilárdítsa és erősítse a demokráciát, a jogállamiságot, az emberi jogokat és a nemzetközi jog elveit.
- (5) A modern, összekapcsolt világ gazdaság egyre nagyobb kockázatot és lehetőséget teremt a gazdasági kényszerítésre, mivel fokozott – többek között hibrid – eszközöket biztosít az országok számára az ilyen kényszerítés alkalmazásához. Kívánatos, hogy az Unió hozzájáruljon a gazdasági kényszerítés helyzeteinek megelőzésére és megszüntetésére irányuló nemzetközi keretek létrehozásához, fejlesztéséhez és egyértelműsítéséhez.
- (6) Alapvető fontosságú, hogy az EU – bár minden esetben a nemzetközi jog keretein belül jár el –, megfelelő eszközzel rendelkezzen ahhoz, hogy saját, illetve tagállamai

jogainak és érdekeinek védelmében elrettentse a harmadik országokat a gazdasági nyomásgyakorlástól, illetve fellépjen az erre irányuló intézkedéseikkel szemben. Ez a helyzet különösen akkor, ha harmadik országok olyan kereskedelmi vagy beruházási intézkedéseket hoznak, amelyek beavatkoznak az Unió vagy valamely tagállam legitim, szuverén döntéseibe azáltal, hogy megpróbálják megakadályozni vagy elérni egy adott aktusnak az Unió vagy valamely tagállam általi megszüntetését, módosítását vagy elfogadását. A kereskedelmet vagy a beruházásokat érintő ilyen intézkedések nemcsak a harmadik ország területén hozott és ott hatást kifejtő intézkedéseket foglalhatják magukban, hanem a harmadik ország által – többek között a harmadik ország által ellenőrzött vagy irányított és az Unióban jelen lévő szervezetek révén – tett olyan lépéseket is, amelyek káros hatással vannak az Unióban folytatott gazdasági tevékenységekre.

- (7) E rendelet célja, hogy hatékony, eredményes és gyors uniós választ biztosítson a gazdasági kényszerítésre, ideértve az Unióval vagy valamely tagállammal szemben alkalmazott gazdasági kényszerítéstől való elrettentést és a végső eszközként alkalmazott ellenintézkedéseket is.
- (8) E rendelet céljait, különösen a harmadik országok által az Unióval vagy tagállamaival szemben alkalmazott gazdasági kényszerítéssel szembeni fellépést a tagállamok önállóan nem tudják kielégítően megvalósítani. Ennek az az oka, hogy a tagállamok, mint a nemzetközi jog szerinti önálló szereplők, a nemzetközi jog alapján nem feltétlenül jogosultak arra, hogy az Unióval szemben alkalmazott gazdasági kényszerítésre reagáljanak. Ezenkívül, mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 207. cikke kizárólagos hatáskört ruház az Unióra, a tagállamok nem hozhatnak közös kereskedelempolitikai intézkedéseket a gazdasági kényszerítésre adott válaszként. Ezért ezek a célkitűzések uniós szinten nagyobb hatékonysággal érhetők el.
- (9) Az arányosság elvével összhangban a gazdasági kényszerítés elleni uniós fellépés hatékony és átfogó keretének létrehozása tekintetében szükséges és helyénvaló szabályokat megállapítani a harmadik országok által gazdasági kényszerítés céljából alkalmazott intézkedések vizsgálatára, meghatározására és az azokkal szembeni fellépésre vonatkozóan. Az Unió válaszintézkedéseit meg kell előznie különösen a tények vizsgálatának, a gazdasági kényszerítés fennállása megállapításának és – amennyiben lehetséges – az érintett harmadik országgal együttműködésben megoldás találására irányuló erőfeszítéseknek. Az Unió által alkalmazott bármely intézkedésnek arányban kell állnia a harmadik országok gazdasági kényszerítést célzó intézkedései által okozott kárral. Az uniós válaszintézkedések meghatározására szolgáló kritériumoknak figyelembe kell venniük különösen azt, hogy el kell kerülni vagy minimálisra kell csökkenteni a járulékos hatásokat, az uniós gazdasági szereplőkre háruló adminisztratív terheket és költségeket, valamint szem előtt kell tartani az Unió érdekeit. Ezért ez a rendelet az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkének (4) bekezdésével összhangban nem lépi túl a kitűzött célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (10) Az Unió által e rendelet alapján hozott minden intézkedésnek meg kell felelnie az Unió nemzetközi jog szerinti kötelezettségeinek. A nemzetközi jog bizonyos feltételek – például az arányosság és az előzetes értesítés – mellett lehetővé teszi ellenintézkedések, azaz olyan intézkedések alkalmazását, amelyek egyébként ellentétesek lennének a károsult félnek a nemzetközi jog megsértéséért felelős országgal szembeni nemzetközi kötelezettségeivel, és amelyek a jogsértés

megszüntetésére vagy jóvátételére irányulnak.¹ Ennek megfelelően az e rendelet alapján elfogadott válaszingtézkedéseknek az Unió nemzetközi kötelezettségeinek megfelelő intézkedések formájában, vagy olyan intézkedések formájában kell megjelenniük, amelyek engedélyezett ellenintézkedéseknek minősülnek. A nemzetközi jog szabályai szerint és az arányosság elvével összhangban ezek mértéke nem haladhatja meg az Unió vagy a tagállamok által a harmadik ország gazdasági kényszerítést célzó intézkedései miatt elszenvedett kár mértékét, figyelembe véve a harmadik ország intézkedéseinek súlyosságát, valamint az Unió szóban forgó jogait és érdekeit. E tekintetben az Uniónak vagy egy tagállamnak okozott kár a nemzetközi jog értelmében úgy értendő, hogy az magában foglalja az uniós gazdasági szereplőknek okozott kárt is.

- (11) A kényszerítés nemzetközi jogi tilalom alá esik olyan esetekben, amikor egy ország kereskedelmi vagy beruházási korlátozásokhoz hasonló intézkedéseket alkalmaz annak érdekében, hogy egy másik országnál elérje egy olyan cselekmény megtételét vagy meg nem tételét, amelyre az adott ország nemzetközi viszonylatban nem köteles, és amely saját szuverenitása alá tartozik, amennyiben a kényszerítés a kitűzött célok és az alkalmazott eszközök tekintetében elér egy bizonyos minőségi vagy mennyiségi küszöböt. A Bizottságnak olyan minőségi és mennyiségi kritériumok alapján kell vizsgálnia a harmadik ország fellépését, amelyek segítenek megállapítani, hogy a harmadik ország beavatkozik-e az Unió vagy valamely tagállam legitim, szuverén döntéseibe, és hogy fellépése uniós választ igénylő gazdasági kényszerítést jelent-e.
- (12) A harmadik országok cselekményei a nemzetközi szokásjog szerint úgy értendők, hogy azok magukban foglalják a fellépés minden olyan formáját, amely a nemzetközi szokásjog értelmében egy államnak betudható. A nemzetközi jog szerint az állam cselekményének kell tekinteni különösen: bármely állami szervnek, vagy olyan személynek vagy jogalanynak a magatartását, amely nem az állam szerve, de az adott állam joga alapján közhatalmi jogosítványok gyakorlására felhatalmazással rendelkezik, egy másik állam által valamely állam rendelkezésére bocsátott szerv magatartását, olyan személy vagy személyek csoportjának magatartását, aki vagy amely a magatartás végrehajtása során ezen állam utasítására, vagy irányítása vagy ellenőrzése alatt jár el, olyan személy vagy személyek csoportjának magatartását, aki vagy amely a hivatalos hatóságok hiánya vagy mulasztása esetén és ezek gyakorlását szükségessé tevő körülmények fennállása esetén közhatalmi jogosítványokat gyakorol, továbbá minden olyan magatartást, amelyet az állam sajátjaként elismer és elfogad.²
- (13) A Bizottságnak saját kezdeményezésére vagy bármely forrásból – többek között jogi és természetes személyektől vagy valamely tagállamtól – kapott információk alapján meg kell vizsgálnia, hogy a harmadik ország által alkalmazott intézkedések kényszerítő jellegűek-e. E vizsgálatot követően a Bizottságnak határozatban kell megállapítania, hogy a harmadik ország által alkalmazott adott intézkedés kényszerítő jellegű-e. A Bizottságnak, ha megállapítja a gazdasági kényszerítés fennállását, ezt minden esetben közölnie kell a szóban forgó harmadik országgal, és azt egyidejűleg fel kell kérnie arra, hogy hagyjon fel a gazdasági kényszerítéssel, és adott esetben orvosolja az okozott károkat.

¹ Lásd az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Jogi Bizottságának 2001. évi ötvenharmadik ülészakán elfogadott és az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által az 56/83. sz. határozattal elismert, az államok nemzetközi jogot sértő cselekményeikért való felelősségéről szóló cikkek 22. és 49–53. cikkét.

² Lásd a fenti 1. lábjegyzetben hivatkozott, Az államok nemzetközi jogot sértő cselekményeikért való felelősségéről szóló cikkek 2. cikkének a) pontját és 4–11. cikkét.

- (14) Az Uniónak támogatnia kell a gazdasági kényszerítést célzó, ugyanazon vagy hasonló intézkedések által érintett harmadik országokat vagy más érdekelt harmadik országokat, és együtt kell működnie azokkal. Az Uniónak részt kell vennie a gazdasági kényszerítés megelőzésére vagy felszámolására irányuló, két-, több-, vagy sokoldalú fórumokon folytatott nemzetközi koordinációban.
- (15) Az Unió csak akkor alkalmazhat ellenintézkedéseket, ha más eszközök – például a tárgyalás, a közvetítés vagy a bíróság előtti vitarendezés – nem vezetnek a gazdasági kényszerítés azonnali és tényleges megszüntetéséhez és az Uniónak vagy tagállamainak okozott kár megtérítéséhez, és ha az Unió és tagállamai érdekeinek és jogainak védelme érdekében intézkedésre van szükség, és ez az Unió érdekét szolgálja. Helyénvaló, hogy a rendelet meghatározza az uniós válaszintézkedések elrendelésére és alkalmazására irányadó szabályokat és eljárásokat, és szükség esetén lehetővé tegye a gyors fellépést bármely uniós válaszintézkedés hatékonyságának megóvása érdekében.
- (16) Az e rendelettel összhangban elfogadott uniós válaszintézkedéseket többek között az alábbi objektív kritériumok alapján kell megválasztani és kialakítani: hatékony-e az intézkedés többek között a tekintetben, hogy a harmadik ország ennek eredményeként véget vet-e a kényszerítésnek; alkalmas-e az intézkedés arra, hogy enyhítse a harmadik országok által alkalmazott, gazdasági kényszerítést célzó intézkedések által érintett uniós gazdasági szereplők helyzetét; az intézkedés az Uniót érintő negatív gazdasági és egyéb hatások elkerülésére vagy minimalizálására irányul-e; valamint nem jár-e az intézkedés aránytalan adminisztratív nehézségekkel és költségekkel. Emellett az uniós válaszintézkedések megválasztása és kialakítása során alapvető fontosságú az Unió érdekeinek szem előtt tartása. Az uniós válaszintézkedéseket a lehetőségek széles köréből kell kiválasztani annak érdekében, hogy minden esetben a legmegfelelőbb intézkedéseket lehessen elfogadni.
- (17) Az uniós válaszintézkedések meghatározása céljából helyénvaló szabályokat megállapítani az áruk, a szolgáltatások és a szolgáltatók, a beruházások és a szellemi tulajdon-jogok jogosultjainak származására illetve állampolgárságára vonatkozóan. A származási, illetve állampolgársági szabályokat az uniós jog és az Unió nemzetközi megállapodásai alapján alkalmazandó, a nem preferenciális kereskedelemre és beruházásokra vonatkozó hatályos szabályok fényében kell meghatározni.
- (18) A gazdasági kényszerítést célzó intézkedések megszüntetésére irányuló célkitűzés elérése érdekében a közvetlen külföldi tőkebefektetésekre vagy a szolgáltatáskereskedelemre vonatkozó korlátozásokat tartalmazó uniós válaszintézkedések csak az Unióban letelepedett egy vagy több olyan jogi személy által az Unión belül nyújtott szolgáltatások vagy megvalósított közvetlen tőkebefektetések tekintetében alkalmazhatók, amelyek az érintett harmadik országbeli személyek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt állnak, amennyiben ez az uniós válaszintézkedések hatékonyságának biztosításához és különösen azok megkerülésének megakadályozásához szükséges. Az ilyen korlátozások alkalmazására vonatkozó döntést az e rendeletben meghatározott kritériumok fényében az e rendelet alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokban megfelelően indokolni kell.
- (19) Az uniós válaszintézkedések elfogadását követően a Bizottságnak folyamatosan értékelnie kell a harmadik országok gazdasági kényszerítés célzó intézkedéseivel kapcsolatos helyzetet, az uniós válaszintézkedések hatékonyságát és hatásait annak érdekében, hogy megfelelően kiigazítsa, felfüggeszse vagy megszüntesse a

válaszintézkedéseket. Ezért meg kell határozni az uniós válaszintézkedések módosítására, felfüggesztésére és megszüntetésére vonatkozó szabályokat és eljárásokat, valamint azokat a helyzeteket, amelyekben e lépések helyénvalók.

- (20) Alapvető fontosságú lehetőséget biztosítani az érdekelt felek bevonására az uniós válaszintézkedések elfogadása és módosítása, valamint adott esetben felfüggesztése és megszüntetése esetén, tekintettel arra, hogy ezek milyen hatást gyakorolhatnak az említett érdekelt felekre.
- (21) Fontos biztosítani az egyrészt a Bizottság, másrészt az Európai Parlament és a Tanács közötti hatékony kommunikációt, valamint vélemény- és információcserét, különösen az érintett harmadik országgal a gazdasági kényszerítés megszüntetése érdekében a lehetőségek feltárására irányuló kapcsolatfelvétel iránt tett erőfeszítések, valamint más olyan kérdések tekintetében, amelyek az e rendelet szerinti uniós válaszintézkedések alkalmazásához vezethetnek.
- (22) Az e rendelet szerinti uniós válaszintézkedések körének naprakésszé tétele, valamint a származási szabályok vagy egyéb technikai szabályok kiigazítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy módosítsa az uniós válaszintézkedéseknek az I. mellékletben foglalt jegyzékét, valamint a rendelet alkalmazásához szükséges technikai szabályokat, ideértve a II. mellékletben meghatározott származási szabályokat is. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodásnak³ megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kell kézhez kapnia minden dokumentumot, és szakértőik számára biztosítani kell a rendszeres részvételt a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (23) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.⁴
- (24) Az uniós válaszintézkedések elfogadására, valamint azok módosítására, felfüggesztésére vagy megszüntetésére a vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni, mivel ezek az aktusok határozzák meg az Unió által az e rendelet hatálya alá tartozó gazdasági kényszerítésre adott válaszokat.
- (25) A Bizottságnak azonnal alkalmazandó, korlátozott időtartamú végrehajtási jogi aktusokat kell elfogadnia, amennyiben az uniós válaszintézkedések elfogadásával, módosításával, felfüggesztésével vagy megszüntetésével kapcsolatos, kellően indokolt esetekben azt sürgető okok szükségessé teszik.
- (26) A Bizottságnak értékelnie kell az e rendelet alapján elfogadott intézkedéseket hatékonyságuk és működésük, valamint a jövőbeli intézkedésekre vonatkozó lehetséges következtetések szempontjából. Emellett a Bizottságnak ezt a rendeletet

³ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

felül kell vizsgálnia, miután elegendő tapasztalatot szerzett e rendelet létezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban. E felülvizsgálatnak ki kell terjednie e rendelet hatályára, működésére, hatékonyságára és eredményességére. A Bizottságnak vizsgálata eredményéről be kell számolnia az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

- (1) Ez a rendelet szabályokat és eljárásokat állapít meg az Unió és tagállamai érdekeinek hatékony védelme céljából arra az esetre, ha egy harmadik ország a kereskedelmet vagy beruházásokat érintő intézkedések révén arra törekszik, hogy az Uniót vagy egy tagállamot egy adott aktus elfogadására vagy az attól való tartózkodásra kényszerítse. Ez a rendelet keretet biztosít az Unió számára az ilyen helyzetekre való reagáláshoz azzal a céllal, hogy a harmadik országot visszatartsa az ilyen magatartástól vagy az attól való elállásra bírja, ugyanakkor lehetővé teszi az Unió számára, hogy végső eszközként fellépjen az ilyen magatartással szemben.
- (2) Az e rendelet alapján hozott intézkedések minden esetben összhangban állnak az Unió nemzetközi jog szerinti kötelezettségeivel, és azokat az Unió külső tevékenységének elveit és célkitűzéseit szem előtt tartva kell végrehajtani.

2. cikk

Hatály

- (1) Ez a rendelet akkor alkalmazandó, ha egy harmadik ország:
 - beavatkozik az Unió vagy valamely tagállam legitim, szuverén döntéseibe oly módon, hogy megpróbálja megakadályozni vagy elérni egy adott aktusnak az Unió vagy valamely tagállam általi megszüntetését, módosítását vagy elfogadását
 - azáltal, hogy a kereskedelmet vagy a beruházásokat érintő intézkedéseket alkalmaz vagy azzal fenyeget.E rendelet alkalmazásában a harmadik ország ilyen intézkedéseire a „gazdasági kényszerítést célzó intézkedés” megnevezéssel kell hivatkozni.
- (2) Annak meghatározásakor, hogy az (1) bekezdésben meghatározott feltételek teljesülnek-e, a következőket kell figyelembe venni:
 - a) a harmadik ország intézkedésének intenzitása, súlyossága, gyakorisága, időtartama, kiterjedése és nagyságrendje, valamint az abból eredő nyomás;
 - b) az, hogy a harmadik ország olyan beavatkozó magatartást folytat-e, amelyekkel az Uniótól, a tagállamoktól vagy más országoktól konkrét cselekményeket kíván kieszközölni;
 - c) az, hogy a harmadik ország intézkedése milyen mértékben sérti az Unió vagy a tagállamok szuverenitásának valamely területét;
 - d) az, hogy a harmadik ország nemzetközileg elismert jogos szempont alapján jár-e el;

- e) az, hogy a harmadik ország az intézkedések bevezetése előtt tett-e komoly és jóhiszemű kísérletet arra, hogy nemzetközi koordináció vagy bírósági eljárás útján rendezze az ügyet, akár kétoldalúan, akár valamely nemzetközi fórumon, és ha tett ilyen kísérletet, az milyen módon történt.

3. cikk

A harmadik ország intézkedésének vizsgálata

- (1) A Bizottság a harmadik országok bármely intézkedését megvizsgálhatja annak megállapítása érdekében, hogy az megfelel-e a 2. cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek. A Bizottság a lehető leggyorsabban jár el.
- (2) A Bizottság az (1) bekezdésben említett vizsgálatot saját kezdeményezésére vagy bármely forrásból kapott információk alapján elvégezheti. A Bizottság a 12. cikkel összhangban biztosítja a bizalmas információk védelmét, amely magában foglalhatja az információ szolgáltatójának kilétét is.
- (3) A Bizottság tájékoztatást kérhet az érintett harmadik ország intézkedéseinek hatásáról.

A Bizottság értesítést tehet közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában vagy más megfelelő nyilvános kommunikációs eszköz révén, felkérve az érdekelteket, hogy meghatározott időtartamon belül nyújtsanak be információkat. Ebben az esetben a Bizottság értesíti az érintett harmadik országot a vizsgálat megindításáról.

4. cikk

A harmadik ország intézkedése tekintetében tett megállapítás

A 3. cikkel összhangban elvégzett vizsgálatot követően a Bizottság határozatot fogad el, amelyben megállapítja, hogy az érintett harmadik ország intézkedése megfelel-e a 2. cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek. A Bizottság a lehető leggyorsabban jár el.

Határozatának elfogadása előtt a Bizottság felkérheti az érintett harmadik országot észrevételei megtételére.

Amennyiben a Bizottság úgy határoz, hogy az érintett harmadik ország intézkedése megfelel a 2. cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek, döntéséről értesíti az érintett harmadik országot, és felkéri arra, hogy hagyjon fel a gazdasági kényszerítéssel, és adott esetben orvosolja az Unió vagy a tagállamai által elszenvedett károkat.

5. cikk

Kapcsolatfelvétel az érintett harmadik országgal

A Bizottságnak nyitottnak kell lennie arra, hogy az Unió nevében párbeszédet folytasson az érintett harmadik országgal annak érdekében, hogy feltárják a gazdasági kényszerítés megszüntetésének lehetőségeit. Ezek a lehetőségek többek között az alábbiak lehetnek:

- közvetlen tárgyalások;
- közvetítés, békéltetés vagy jószolgálat az Unió és az érintett harmadik ország ezen erőfeszítésekben való támogatása érdekében;
- az ügy nemzetközi bíróság elé terjesztése.

A Bizottság azáltal is törekszik arra, hogy elérje a gazdasági kényszerítés beszüntetését, hogy az ügyet bármely releváns nemzetközi fórumon felveti.

A Bizottság folyamatosan tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a releváns fejleményekről.

A Bizottság a 7. cikk szerinti uniós válaszingtezkedések elfogadását követően is nyitott marad az érintett harmadik országgal való párbeszédre. A Bizottság ezeket az erőfeszítéseket adott esetben bármely uniós válaszingtezkedésnek a 10. cikk (2) bekezdése szerinti felfüggesztésével párhuzamosan folytathatja.

6. cikk

Nemzetközi együttműködés

A Bizottság a kényszerítés megszüntetése céljából az Unió nevében konzultációt vagy együttműködést kezd bármely más, gazdasági kényszerítést célzó ugyanazon vagy hasonló intézkedés által érintett országgal vagy bármely érdekelt harmadik országgal. Ez adott esetben magában foglalhatja a releváns nemzetközi fórumokon történő koordinációt és a kényszerítésre reagáló koordinációt.

7. cikk

Az Unió válaszingtezkedései

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben megállapítja, hogy uniós válaszingtezkedést hoz, amennyiben:

- a) a 4. és az 5. cikk szerinti fellépés nem eredményezte a gazdasági kényszerítés abbahagyását és az azzal az Uniónak vagy valamely tagállamnak okozott kár észszerű időn belüli megtérítését;
- b) az Unió és tagállamai érdekeinek és jogainak védelme érdekében intézkedésre van szükség az adott konkrét esetben, és
- c) a fellépés az Unió érdekét szolgálja.

A végrehajtási jogi aktusban a Bizottság azt is meghatározza, hogy az I. mellékletben foglalt intézkedések közül melyik a megfelelő uniós válasz. Ilyen intézkedések a 8. cikkel összhangban megjelölt természetes vagy jogi személyekre is alkalmazhatók. A Bizottság olyan intézkedéseket is elfogadhat, amelyek meghozatalára más jogi eszközök alapján van lehetőség.

A végrehajtási jogi aktust a 15. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

(2) Az uniós válaszingtezkedések az (1) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktus elfogadását követő meghatározott időponttól alkalmazandók. A Bizottság a körülmények figyelembevételével határozza meg az alkalmazás említett kezdőnapját annak érdekében, hogy lehetőség legyen az érintett harmadik ország (3) bekezdés szerinti értesítésére, annak pedig a gazdasági kényszerítés megszüntetésére.

(3) A Bizottság a végrehajtási jogi aktus elfogadását követően értesíti az érintett harmadik országot az (1) bekezdés alapján tett uniós válaszingtezkedésekről. Az értesítésben a Bizottság az Unió nevében felszólítja az érintett harmadik országot, hogy haladéktalanul hagyjon fel a gazdasági kényszerítéssel, felajánlja, hogy tárgyalás útján keressenek megoldást, és tájékoztatja az érintett harmadik országot

arról, hogy amennyiben a gazdasági kényszerítést nem szünteti be, az Unió válaszintézkedést fog alkalmazni.

- (4) Az (1) bekezdés szerinti végrehajtási jogi aktusban rögzíteni kell, hogy az Unió a válaszintézkedések alkalmazását a végrehajtási jogi aktusban meghatározott időtartamra elhalasztja, amennyiben a Bizottság hiteles információkat kap arról, hogy a harmadik ország az elfogadott uniós válaszintézkedések alkalmazásának megkezdése előtt felhagyott a gazdasági kényszerítéssel. Ebben az esetben a Bizottság értesítést tesz közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában, amelyben jelzi az ilyen információk meglétét és azt az időpontot, amelytől kezdve a halasztást alkalmazni kell. Amennyiben a harmadik ország az uniós válaszintézkedések alkalmazásának megkezdése előtt felhagy a gazdasági kényszerítéssel, a Bizottság az uniós válaszintézkedéseket a 10. cikkel összhangban megszünteti.
- (5) Amennyiben az az Unió vagy a tagállamok jogainak és érdekeinek – különösen az uniós válaszintézkedések hatékonyságának – védelme érdekében szükséges, a (2), (3) és (4) bekezdésben foglaltak ellenére az uniós válaszintézkedések anélkül is alkalmazhatók, hogy a Bizottság az Unió nevében először ismételt felszólítaná az érintett harmadik országot a gazdasági kényszerítés megszüntetésére és adott esetben az okozott károk orvoslására, vagy hogy a Bizottság előzetesen értesítené a harmadik országot az uniós válaszintézkedés alkalmazásáról.
- (6) A gazdasági kényszerítést célzó intézkedések által az Uniónak vagy tagállamainak okozott helyrehozhatatlan kár elkerülése érdekében kellően indokolt, rendkívül sürgős esetekben a Bizottság uniós válaszintézkedéseket elrendelő, azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogad el a 15. cikk (3) bekezdése szerinti eljárásnak megfelelően. A (2)–(5) bekezdésben előírt követelményeket alkalmazni kell. Ezek a jogi aktusok legfeljebb hat hónapig maradnak hatályban.
- (7) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az I. mellékletben szereplő jegyzék módosítása céljából a 14. cikk szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy a harmadik ország valamely intézkedésére adandó válaszul további intézkedéstípusokat határozzon meg. A Bizottság abban az esetben fogadhat el ilyen felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat, ha a válaszintézkedések bevezetendő típusai:
 - a) a gazdasági kényszerítést célzó intézkedések megszüntetésének előmozdítása tekintetében ugyanolyan hatékonyak vagy hatékonyabbak lennének, mint a már létező válaszintézkedések;
 - b) ugyanolyan hatékonyan vagy hatékonyabban enyhítenék a gazdasági kényszerítést célzó intézkedések által érintett uniós gazdasági szereplők helyzetét;
 - c) megakadályoznák vagy minimalizálnák az érintett szereplőkre gyakorolt negatív hatást; vagy
 - d) megakadályoznák az adminisztratív nehézségek és költségek felmerülését, vagy minimalizálnák azokat.

8. cikk

Unió válaszintézkedések természetes vagy jogi személyekkel szemben

- (1) A Bizottság a 7. cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusban vagy egy külön végrehajtási jogi aktusban rendelkezhet arról, hogy:

- a) a (2) bekezdés a) pontjával összhangban megjelölt jogi vagy természetes személyekkel szemben uniós válaszingtézkedéseket kell hozni; vagy
- b) a harmadik ország nemzetközi jog szerinti felelősségétől függetlenül, a harmadik ország által gazdasági kényszerítés céljából alkalmazott intézkedések által érintett uniós természetes vagy jogi személyek jogosultak a (2) bekezdés b) pontja alapján megjelölt személyekkel megtéríttetni a gazdasági kényszerítést célzó intézkedések által nekik okozott károkat, a megjelölt személyeknek az ilyen gazdasági kényszerítést célzó intézkedésekhez való hozzájárulása mértékéig.

Az említett intézkedéseket a 7. cikk alapján elfogadott uniós válaszingtézkedések alkalmazásának kezdőnapjától vagy az e bekezdés szerinti végrehajtási jogi aktusban meghatározott későbbi időponttól kell alkalmazni.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 15. cikk (2) bekezdése szerinti vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

- (2) A Bizottság abban az esetben jelölhet meg valamely természetes vagy jogi személyt, ha megállapítja, hogy:
 - a) az adott személy kapcsolatban áll az érintett harmadik ország kormányával vagy ahhoz köthető; vagy
 - b) az adott személy kapcsolatban áll az érintett harmadik ország kormányával vagy ahhoz köthető, és emellett gazdasági kényszerítést okozott, vagy abban részt vett vagy azzal kapcsolatban áll.
- (3) A megjelölés során a Bizottság megvizsgál minden releváns kritériumot és rendelkezésre álló információt, beleértve azt is, hogy az érintett személyekről ismert-e, hogy valójában a harmadik ország kormánya nevében járnak el, vagy annak tényleges tulajdonában vannak vagy más módon állnak tényleges ellenőrzése alatt.
- (4) Amennyiben a Bizottság okkal feltételezi, hogy a (2) bekezdés a) vagy b) pontja alapján személyeket kell megjelölni, közzéteszi e személyek ideiglenes jegyzékét és adott esetben azt, hogy mely intézkedések lehetnének alkalmazandók velük szemben az I. mellékletben felsoroltak közül. A megjelölésre vonatkozó döntés meghozatala előtt a Bizottság az ideiglenesen megjelölt személyeknek és más érdekelt feleknek lehetőséget biztosít arra, hogy észrevételeket tegyenek a lehetséges megjelöléssel kapcsolatban, különösen azzal kapcsolatban, hogy a (2) bekezdés a) vagy b) pontjában foglalt feltételek hatálya alá tartoznak-e. A Bizottság további, általa relevánsnak ítélt információkat is kérhet a lehetséges megjelölésről.

9. cikk

Az uniós válaszingtézkedések megválasztásának és kialakításának kritériumai

- (1) Az uniós válaszingtézkedések mértéke semmiképpen nem haladhatja meg az Unió vagy a tagállamok által a harmadik ország gazdasági kényszerítést célzó intézkedései miatt elszenvedett kár mértékét, figyelembe véve a harmadik ország intézkedéseinek súlyosságát, valamint az érintett jogokat.
- (2) A Bizottságnak megfelelő válaszingtézkedést kell kiválasztania, illetve kialakítania, figyelembe véve a 4. cikk szerinti megállapítást, a 2. cikk (2) bekezdésében meghatározott kritériumokat és az Unió érdekeit, a rendelkezésre álló – többek

között az 11. cikk alapján gyűjtött – információk, valamint a következő kritériumok alapján:

- a) az intézkedések hatékonysága többek között a tekintetben, hogy a harmadik ország véget vet-e a kényszerítésnek;
- b) az intézkedések alkalmassága arra, hogy segítséget nyújtsanak a harmadik országok intézkedései által érintett uniós gazdasági szereplőknek;
- c) az uniós válaszingtézkedések által érintett szereplőkre gyakorolt negatív hatások elkerülése vagy minimalizálása, ideértve azt is, hogy rendelkezésre állnak-e alternatívák az érintett szereplők számára, például az áruk vagy szolgáltatások alternatív beszerzési forrásai;
- d) az egyéb uniós szakpolitikákra vagy célkitűzésekre gyakorolt negatív hatások elkerülése vagy minimalizálása;
- e) az uniós válaszingtézkedések alkalmazása ne vezessen aránytalan adminisztratív nehézségekhez és költségekhez;
- f) a gazdasági kényszerítést célzó, ugyanazon vagy hasonló intézkedések által érintett más országok által hozott válaszingtézkedések megléte és jellege, beleértve adott esetben a 6. cikk szerinti koordinációt is;
- g) a nemzetközi jogban lefektetett bármely egyéb releváns kritérium.

(3) Amennyiben e rendelet célkitűzéseinek eléréséhez szükséges, a Bizottság dönthet úgy, hogy a 7. vagy 8. cikk szerinti, a közvetlen külföldi tőkebefektetésekre vagy a szolgáltatáskereskedelemre vonatkozó korlátozásokat előíró uniós válaszingtézkedéseket az Unióban letelepedett olyan jogi személy(ek) által az Unió területén belül nyújtott illetve teljesített szolgáltatások vagy közvetlen tőkebefektetések tekintetében is alkalmazza, amely(ek) az érintett harmadik országbeli személyek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt állnak. A Bizottság akkor határozhat az ilyen alkalmazásról, amennyiben az ilyen helyzetekre nem vonatkozó uniós válaszingtézkedések nem lennének elegendőek e rendelet célkitűzéseinek hatékony eléréséhez, különösen, ha az ilyen intézkedések elkerülhetők lennének. Annak értékelésekor, hogy ilyen döntést hozzon-e, a Bizottság az (1) és (2) bekezdésben foglalt kritériumokon túlmenően többek között a következőket veszi figyelembe:

- a) a szolgáltatáskereskedelem és a beruházások szerkezete a tervezett uniós válaszingtézkedések által megcélzott ágazatban, valamint bármely olyan uniós válaszingtézkedés megkerülésének kockázata, amelyek nem az Unión belül nyújtott szolgáltatásokra vagy végrehajtott közvetlen tőkebefektetésekre irányulnak;
- b) az ilyen Unión belüli korlátozások tényleges szerepe abban, hogy megvalósuljon a gazdasági kényszerítést célzó intézkedés megszüntetésére irányuló célkitűzés;
- c) olyan alternatív intézkedések megléte, amelyek alkalmasak a gazdasági kényszerítést célzó intézkedés megszüntetésére irányuló cél elérésére, és amelyek észszerűen rendelkezésre állnak, és kevésbé korlátozzák az Unión belüli szolgáltatáskereskedelmet vagy beruházásokat.

Az Unióban letelepedett jogi személy(ek) által az Unió területén belül nyújtott szolgáltatások vagy megvalósított közvetlen tőkebefektetések korlátozására

vonatkozó döntést minden esetben megfelelően indokolni kell a 7. cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusban.

10. cikk

Az uniós válaszingtézkeések móosítáa, felfüggesztése és megszüntetése

- (1) A Bizottság folyamatosan felülvizsgálja a harmadik ország által alkalmazott, uniós válaszingtézkeéseket kiváltó gazdasági kényszerítést célzó intézkeéseket, az elfogadott uniós válaszingtézkeések hatékonyságát és azoknak az Unió érdekeire gyakorolt hatását, és erről folyamatosan tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (2) Amennyiben az érintett harmadik ország felfüggeszti a gazdasági kényszerítést, vagy ha ez az Unió érdekében szükséges, a Bizottság a harmadik ország felfüggesztésének időtartamára vagy az Unió érdekében szükséges ideig felfüggesztheti az adott uniós válaszingtézkeés alkalmazását. A Bizottság felfüggeszti az uniós válaszingtézkeéseket, ha az érintett harmadik ország felajánlására az Unió megállapodást köt arról, hogy az ügyet semleges nemzetközi fórum előtt történő kötelező erejű vitarendezési eljárásnak vetik alá, és a harmadik ország szintén felfüggeszti gazdasági kényszerítést célzó intézkeéseit. A Bizottság végrehajtási jogi aktus útján határoz az uniós válaszingtézkeés felfüggesztéséről. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 15. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (3) Amennyiben az uniós válaszingtézkeéseket a 2. cikkben és a 9. cikk (2) bekezdésében meghatározott feltételek és kritériumokra vagy újabb fejleményekre – többek között a harmadik ország reakciójára – tekintettel ki kell igazítani, a Bizottság adott esetben a 15. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében végrehajtási jogi aktus útján módosíthatja a 7. cikkel összhangban elfogadott uniós válaszingtézkeéseket.
- (4) A Bizottság az alábbi körülmények bármelyike esetén megszünteti az uniós válaszingtézkeéseket:
 - a) ha a gazdasági kényszerítés megszűnt;
 - b) ha más módon kölcsönösen elfogadott megoldás született;
 - c) amennyiben az érintett harmadik ország és az Unió vagy valamely tagállam közötti jogvitában semleges nemzetközi fórum előtt történő vitarendezési eljárásban hozott kötelező erejű határozat az uniós válaszingtézkeés visszavonását írja elő;
 - d) amennyiben az az Unió érdekeire tekintettel indokolt.A Bizottság a 7. cikkel összhangban elfogadott uniós válaszingtézkeések megszüntetéséről végrehajtási jogi aktus útján, a 15. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban határoz.
- (5) Kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben a Bizottság azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben felfüggeszti, módosítja vagy megszünteti a 7. cikkel összhangban elfogadott uniós válaszingtézkeéseket. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 15. cikk (3) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően kell elfogadni, és azok legfeljebb két hónapig maradnak hatályban.

11. cikk

Az uniós válaszingykedésekkel kapcsolatos információgyűjtés

- (1) Az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett értesítés vagy más megfelelő nyilvános kommunikációs eszköz útján a Bizottság az uniós válaszingykedések elfogadása vagy módosítása előtt információkat és véleményeket kér, illetve az ilyen intézkedések felfüggesztése vagy megszüntetése előtt információkat és véleményeket kérhet az uniós gazdasági szereplőkre és az Unió érdekeire gyakorolt gazdasági hatásról. Az értesítésben meg kell jelölni azt az időszakot, amelyen belül az észrevételeket be kell nyújtani.
- (2) A Bizottság az információgyűjtést az általa megfelelőnek tartott bármely időpontban megkezdheti.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti információgyűjtés során a Bizottság tájékoztatja a lehetséges uniós válaszingykedések által érintett érdekelt feleket, különösen az ágazati szövetségeket, valamint az érintett területeket szabályozó jogszabályok előkészítésében vagy végrehajtásában részt vevő tagállamokat, és konzultál velük.
- (4) Anélkül, hogy indokolatlanul késleltetné az uniós válaszingykedések elfogadását, a Bizottság különösen a következőkről kér információt:
 - a) az ilyen intézkedések hatása a harmadik országbeli szereplőkre vagy uniós versenytársakra, felhasználókra vagy fogyasztókra, uniós munkavállalókra, illetve e szereplők üzleti partnereire vagy ügyfeleire;
 - b) az ilyen intézkedések kölcsönhatása a releváns tagállami jogszabályokkal;
 - c) az ilyen intézkedések által esetlegesen okozott adminisztratív teher;
 - d) az Unió érdeke.
- (5) A Bizottság a lehető legnagyobb mértékben figyelembe veszi az információgyűjtés során nyert információkat. A végrehajtási jogi aktus tervezetéhez csatolni kell a tervezett intézkedések elemzését, amikor azt a 15. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében benyújtják a bizottságnak.
- (6) A végrehajtási jogi aktusnak a 7. cikk (6) bekezdésével vagy a 10. cikk (5) bekezdésével összhangban történő elfogadását megelőzően a Bizottság célzott módon információkat és véleményeket kér az érdekelt felektől, kivéve, ha rendkívül sürgős esetben objektív okok miatt – például az Unió nemzetközi kötelezettségeinek való megfelelés biztosítása érdekében – az információgyűjtés és a konzultáció nem lehetséges vagy nem szükséges.

12. cikk

Titoktartás

- (1) Az e rendelet alapján kapott információk csak a megjelölt célra használhatók fel.
- (2) Az információt benyújtók kérhetik az általuk rendelkezésre bocsátott információk bizalmas kezelését. Ilyen esetekben nyilvánosságra hozható összefoglalót vagy annak indokolását kell mellékelniük, hogy az információról miért nem készíthető összefoglaló. A Bizottság, a Tanács, az Európai Parlament és a tagállamok, valamint ezek tisztségviselői az információ szolgáltatójának külön engedélye nélkül nem hozhatják nyilvánosságra az e rendelet alapján kapott bizalmas jellegű információkat.

- (3) A (2) bekezdés nem zárja ki, hogy a Bizottság az általános információkat olyan összefoglaló formában nyilvánosságra hozza, amely nem tartalmaz az információ szolgáltatójának azonosítását lehetővé tévő adatot. A nyilvánosságra hozatal során figyelembe kell venni az érintett felek ahhoz fűződő jogos érdekét, hogy bizalmas információk ne kerüljenek nyilvánosságra.

13. cikk

Származási szabályok

- (1) Az áru, szolgáltatás, szolgáltató, befektetés, vagy szellemi tulajdonjog-jogosult származását vagy állampolgárságát a II. melléklettel összhangban kell meghatározni.
- (2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 14. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a II. melléklet 2–4. pontjának módosítása céljából a származási szabályok módosítása és a rendelet alkalmazásához szükséges egyéb technikai szabályok hozzáadása, a rendelet hatékonyságának biztosítása, valamint a nemzetközi jogi eszközökben bekövetkezett fejlemények és az e rendelet vagy más uniós jogi aktusok szerinti intézkedések alkalmazása során szerzett tapasztalatok figyelembevétele érdekében.

14. cikk

Felhatalmazáson alapuló jogi aktusok

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak a 7. cikk (7) bekezdésében és a 13. cikk (2) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása határozatlan időre szól [a hatálybalépés dátuma]-án/-én kezdődő hatállyal.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 7. cikk (7) bekezdésében és a 13. cikk (2) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- A 7. cikk (7) bekezdése és a 13. cikk (2) bekezdése szerint elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

15. cikk

Bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet 3. cikke értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikke alkalmazandó.
- (3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 8. cikkét kell alkalmazni, összefüggésben annak 5. cikkével.

16. cikk

Felülvizsgálat

- (1) A Bizottság a 7. cikk alapján elfogadott uniós válaszingykedéseket hat hónappal azok megszüntetését követően értékeli, figyelembe véve az érdekelt felek észrevételeit és minden egyéb releváns információt is. Az értékelő jelentés megvizsgálja az uniós válaszingykedés hatékonyságát és működését, és levonja a lehetséges következtetéseket a jövőbeli intézkedésekre vonatkozóan.
- (2) Legkésőbb három évvel az e rendelet szerinti első végrehajtási jogi aktus elfogadását követően, vagy hat évvel e rendelet hatálybalépését követően, attól függően, hogy melyik következik be korábban, a Bizottság felülvizsgálja ezt a rendeletet és annak végrehajtását, és jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

17. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdemenyezés címe

Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az Uniónak és tagállamainak a harmadik országok által alkalmazott gazdasági kényszerítéssel szembeni védelméről

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek)

Közös kereskedelempolitika

1.3. A javaslat/kezdemenyezés a következőre irányul:

× új intézkedés

☐ kísérleti projektet/előkészítő intézkedést követő új intézkedés¹⁴

☐ jelenlegi intézkedés meghosszabbítása

☐ egy vagy több intézkedés összevonása vagy átalakítása egy másik/új intézkedéssé

1.4. Célkitűzés(ek)

1.4.1. Általános célkitűzés(ek)

Az európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat célja az Unió és tagállamai érdekeinek védelme azáltal, hogy lehetővé teszi az Unió számára a gazdasági kényszerítésre történő reagálást. A gazdasági kényszerítés olyan helyzetet jelent, amikor egy harmadik ország az Unióval vagy valamely tagállammal szemben a kereskedelmet vagy a beruházásokat érintő intézkedés alkalmazásával vagy ezzel fenyegetve nyomást igyekszik gyakorolni az Unióra vagy egy tagállamra annak érdekében, hogy az bizonyos szakpolitikai döntést hozzon.

1.4.2. Konkrét célkitűzés(ek)

Az Unió válaszlépésének vagy a válaszlépés pusztá lehetőségének célja elsősorban az, hogy eltántorítsa a harmadik országokat a gazdasági kényszerítés alkalmazásától, vagy visszatartsa őket a fennálló gazdasági kényszerítés folytatásától. Végző eszközként az Unió ellenlépést tehet a gazdasági kényszerítéssel szemben. Azt követően, hogy valamely fellépéssel kapcsolatban megállapítást nyert annak kényszerítő jellege, az Unió válaszként intézkedések széles skáláját teheti, ideértve az érintett harmadik országgal kölcsönösen elfogadott vagy vitarendezési eljárásban elért megoldás elősegítése érdekében folytatott konzultációk megkezdésére irányuló erőfeszítéseket, amennyiben lehetséges, különféle ellenintézkedéseket és nemzetközi együttműködést.

1.4.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

Tüntesse fel, milyen hatásokat gyakorolhat a javaslat/kezdemenyezés a kedvezményezettek/célcsoportokra.

A javaslat/kezdemenyezés várhatóan jelentős előnyökkel jár. Ezek az előnyök mindenekelőtt az elrettentő hatásból erednek, amely egyrészt a gazdasági

¹⁴

A költségvetési rendelet 58. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

kényszerítést célzó intézkedések széles skálájára kiterjedő alkalmazási kör tekintetében, másrészt a válaszingtézkedések kalibrált és hatékony reagálást lehetővé tevő hatókörét illetően jelentkeznek. A sikeres elrettentő hatás a legkedvezőbb forgatókönyv szerint az eszköz alkalmazásának elmaradását vagy korlátozott mértékű alkalmazását eredményezheti. Előnyök származnak a kétlépcsős folyamatból is, amely a nem intervenciós jellegű megközelítést (kölsönösen elfogadott megoldások az ellenintézkedésekkel szemben), valamint a harmadik országgal történő párbeszédre való nyitottságot helyezi előtérbe, de abból is, hogy – amennyiben ez az Unió és tagállamai érdekeinek védelme érdekében szükséges – megvan a lehetőség az ellenintézkedésekkel történő gyors válaszlépésekre. Önmagában az eszköz megléte nem jár jelentős költségekkel. Az eszköz egyedi esetekben történő használatából eredően eltérő költségek merülhetnek fel, különösen, ha az Unió ellenintézkedéseket alkalmaz. Az esetleges költségeket figyelembe veszik a konkrét intézkedés kialakításakor.

1.4.4. Teljesítménymutatók

Határozza meg az előrehaladás és az eredmények nyomon követésére szolgáló mutatókat.

- Az gazdasági kényszerítést célzó intézkedések évente azonosított száma és nagyságrendje;
- Az első intézkedésként hozott intézkedések száma és típusa, valamint azok kimenetele, különösen, ha azok a gazdasági kényszerítést célzó intézkedés megszüntetését idézték elő, vagy bármely más változást eredményeztek;
- Az EU által elfogadott ellenintézkedések száma és típusa, időtartama és hatása, és különösen, hogy azok előidézték-e a gazdasági kényszerítést célzó intézkedés megszüntetését.

Az eszköz fennállásának hatását nehezebb lesz felmérni, mivel a kontrafaktuális forgatókönyvet (azaz azt a helyzetet, amely az eszköz hiányában fennállt volna) nehéz lesz megállapítani. A Bizottság szolgálatai azonban továbbra is törekedni fognak az érdekelt felekkel történő együttműködésre az eszköz hatásával kapcsolatos tapasztalataik és nézeteik nyomon követése érdekében.

A jogalkotási javaslat tartalmazza az eszköz működésének és alkalmazásának észszerű időn belül történő felülvizsgálatát, az Európai Parlament és a Tanács felé fennálló jelentéstételi kötelezettségekkel együtt.

1.5. A javaslat/kezdemenyezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

Nem releváns

1.5.2. Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.

Az európai szintű fellépés indokai (előzetes) A javasolt rendelet jogalapja az EUMSZ 207. cikkének (2) bekezdése. Az EUMSZ 207. cikk (2) bekezdése a közös kereskedelempolitika végrehajtásának kereteit meghatározó intézkedések elfogadását

teszi lehetővé. Az EUMSZ 207. cikk (1) bekezdése meghatározza a közös kereskedelempolitika alkalmazási körét, amely többek között az áruk és szolgáltatások kereskedelmére, a szellemi tulajdon kereskedelmi vonatkozásaira, a közvetlen külföldi tőkebefektetésekre, az exportpolitikára, valamint a kereskedelempolitikai védintézkedésekre terjed ki. A kezdeményezés a külföldi országok olyan intézkedéseire vonatkozik, amelyek az Unióba irányuló kereskedelmet vagy beruházásokat érintő intézkedések formáját öltik. A kezdeményezés a közös kereskedelempolitika területén, de más területeken is választ kínál a külföldi országok által alkalmazott gazdasági kényszerítést célzó intézkedésekre.

Az EUSZ 5. cikk (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy azokon a területeken, amelyek nem tartoznak az Unió kizárólagos hatáskörébe, a szubszidiaritás elve alkalmazandó. Az EUMSZ 3. cikk (1) bekezdésének e) pontja értelmében az Unió a közös kereskedelempolitika területén kizárólagos hatáskörrel rendelkezik. Az EUMSZ 207. cikk (2) bekezdése a kizárólagos hatáskörök kategóriájába tartozik. Ezért amennyiben a harmadik országok gazdasági kényszerítést célzó intézkedései és/vagy az Unió válaszintézkedései a közös kereskedelempolitika hatálya alá tartoznak, a szubszidiaritás kérdése nem merül fel.

Mindenesetre csak uniós szintű fellépés biztosítaná az Unió egészét érintő probléma egységes megoldását. A tagállamoknak továbbra is saját hatáskörébe tartozik, hogy fellépjenek a nemzetközi jog alapján őket megillető jogaik védelmében, és erre változatlanul lehetőségük lesz. Ez magában foglalja azt a jogukat, hogy fellépjenek a nemzetközi gazdasági nyomásgyakorlással szemben, amennyiben ezt úgy teszik, hogy nem hoznak az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozó intézkedéseket. A tagállamoknak arra azonban nincs lehetőségük, hogy az Uniót, nem pedig az adott tagállamot célzó gazdasági nyomásgyakorlással szemben hozzanak nemzeti jogszabályokat. Továbbá a nemzeti jogszabályok nem lennének képesek hatékony megoldást nyújtani az Unió egészét vagy a tagállamok összességét érintő helyzetre. Az Unió fellépése marad az egyetlen olyan lehetőség, amelynek keretében az Unió teljesíteni tudja a közös kereskedelempolitika meghatározására és folytatására vonatkozó kötelezettségét, és a tagállamok nem léphetnek fel ezen a területen.

A teljesség kedvéért megállapítható, hogy az uniós szintű fellépés hozzáadott értéke olyan előnyökben rejlik, amelyek tagállami szinten nem, vagy nem kielégítően érhetők el. Ezek az előnyök a harmadik országok által alkalmazott gazdasági kényszerítéstől való elrettentéshez és az azzal szembeni fellépéshez kapcsolódnak annak érdekében, hogy az Unió és a tagállamok megőrizhessék autonómiájukat a szakpolitikai döntéshozatal során, és megóvják a kereskedelmet és a beruházásokat attól, hogy egyes szereplők fegyverként alkalmazzák ezeket.

1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

Nem releváns

1.5.4. A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák

Nem releváns

1.5.5. A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is

Nem releváns

1.6. A javaslat/kezdeményezés időtartama és pénzügyi hatása

☐ határozott időtartam

– ☐ időtartam: ÉÉÉÉ [HH/NN]-tól/-től ÉÉÉÉ [HH/NN]-ig

– ☐ pénzügyi hatás: ÉÉÉÉ-től/-től ÉÉÉÉ-ig a kötelezettségvállalási előirányzatok esetében és ÉÉÉÉ-től/-től ÉÉÉÉ-ig a kifizetési előirányzatok esetében

× határozatlan időtartam

– beindítási időszak: ÉÉÉÉ-től/-től ÉÉÉÉ-ig

– azt követően: rendes ütem

1.7. Tervezett irányítási módszer(ek)¹⁵

× Bizottság általi közvetlen irányítás

– × a Bizottság szervezeti egységein keresztül, ideértve az uniós küldöttségek személyzetét

– ☐ végrehajtó ügynökségen keresztül

☐ Megosztott irányítás a tagállamokkal

☐ Közvetett irányítás a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

– ☐ harmadik országok vagy az általuk kijelölt szervek

– ☐ nemzetközi szervezetek és ügynökségek (nevezze meg)

– ☐ az EBB és az Európai Beruházási Alap

– ☐ a költségvetési rendelet 70. és 71. cikkében említett szervek

– ☐ közjogi szervek

– ☐ magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkeznek

– ☐ valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkező szervek

– ☐ az EUSZ V. címének értelmében a KKBP terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott személyek.

– Egnél több irányítási módszer feltüntetése esetén kérjük, adjon részletes felvilágosítást a „Megjegyzések” rovatban.

Megjegyzések

--

¹⁵

Az egyes irányítási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendeletre való megfelelő hivatkozások megtalálhatók a BudgWeb oldalon:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Gyakoriság és feltételek

Nem alkalmazandó

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. *Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása*

Nem alkalmazandó

2.2.2. *A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk*

Nem alkalmazandó

2.2.3. *A kontroll költséghatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)*

Nem alkalmazandó

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket, pl. a csalás elleni stratégiából.

Nem alkalmazandó

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete/fejezetei és a költségvetés érintett kiadási sora/sorai

- Jelenlegi költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám	diff./nem diff. ¹⁶	EFTA-országoktól ¹⁷	tagjelölt országoktól ¹⁸	harmadik országoktól	a költségvetési rendelet 21. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében
	[XX.YY.YY.YY]	diff./nem diff.	IGEN/NEM	IGEN/NE	IGEN/NEM	IGEN/NEM

- Létrehozandó új költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám	diff./nem diff.	EFTA-országoktól	tagjelölt országoktól	harmadik országoktól	a költségvetési rendelet 21. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében
	[XX.YY.YY.YY]		IGEN/NEM	IGEN/NE	IGEN/NEM	IGEN/NEM

¹⁶ Diff. = Differenciált előirányzatok / Nem diff. = Nem differenciált előirányzatok.

¹⁷ EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás.

¹⁸ Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelöltek.

3.2. A javaslat előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása

3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

- ☒ A javaslat/kezdemenyezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását
- ☐ A javaslat/kezdemenyezés az alábbi operatív előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyig)

A többéves pénzügyi keret fejezete	Szám	
---------------------------------------	------	--

Főigazgatóság: <.....>			N. év ¹⁹	N+1 év	N+2 év	N+3 év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető.			ÖSSZESEN
• Operatív előirányzatok										
Költségvetési sor ²⁰	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1a)								
	Kifizetési előirányzatok	(2a)								
Költségvetési sor	Kötelezettség	(1b)								

¹⁹ Az N. év a javaslat/kezdemenyezés végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: 2021). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

²⁰ A hivatalos költségvetési nomenklatúra szerint.

	gvállalási előirányzatok									
	Kifizetési előirányzatok	(2b)								
Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok ²¹										
Költségvetési sor		(3)								
A[z] <...> Főigazgatósághoz tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettség vállalási előirányzatok	=(1a)+(1b)+(3)								
	Kifizetési előirányzatok	=(2a)+(2b)+(3)								

• Operatív előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettség vállalási előirányzatok	(4)								
-----------------------------------	---------------------------------------	-----	--	--	--	--	--	--	--	--

²¹ Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

	Kifizetési előirányzatok	(5)								
• Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok ÖSSZESEN		(6)								
A többéves pénzügyi keret <....> FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	=(4) +(6)								
	Kifizetési előirányzatok	=(5) +(6)								

Ha a javaslat/kezdeményezés egynél több operatív fejezetet is érint, ismételje meg a fenti szakaszt:

• Operatív előirányzatok ÖSSZESEN (összes operatív fejezet)	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(4)								
	Kifizetési előirányzatok	(5)								
Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok ÖSSZESEN (összes operatív fejezet)		(6)								
A többéves pénzügyi keret 1–6. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	=(4) +(6)								

(Referenciaösszeg)	k									
	Kifizetési előirányzato k	=(5) +(6)								

A többéves pénzügyi keret fejezete	7	„Igazgatási kiadások”
---------------------------------------	---	-----------------------

Ezt a részt az igazgatási jellegű költségvetési adatok táblázatában kell kitölteni, melyet először a pénzügyi kimutatás mellékletébe (a belső szabályzat V. melléklete) kell bevezetni; a mellékletet a szolgálatközi konzultációhoz fel kell tölteni a DECIDE rendszerbe.

millió EUR (három tizedesjegyig)

		2023. év	2024. év	2025. év	2026. év	2027. év	2028. év	2029. év	ÖSSZESEN
Főigazgatóság: TRADE									
• Humánerőforrás		0,785	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785	5,495
• Egyéb igazgatási kiadások		0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,140
TRADE FŐIGAZGATÓSÁG ÖSSZESEN	Előirányzatok	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	5,635

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	(Összes kötelezettségvállal ási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	5,635
---	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

millió EUR (három tizedesjegyig)

		2023. év	2024. év	2025. év	2026. év	2027. év	2028. év	2029. év	ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret 1–7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállal ási előirányzatok	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	5,635
	Kifizetési	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	5,635

	előirányzatok								
--	---------------	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.2. Operatív előirányzatokból finanszírozott becsült kimenet

Kötelezettségvállalási előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

Tüntesse fel a célkitűzéseket és a kimeneteket ↓			N. év		N+1 év		N+2 év		N+3 év		A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető.						ÖSSZESEN	
	KIMENETEK																	
	Típu s ²²	Átla gos költs ég	Szám	Költ ség	Szám	Költ ség	Szám	Költ ség	Szám	Költ ség	Szám	Költ ség	Szám	Költ ség	Szám	Költ ség	Össz esíte tt szám	Összk öltség
1. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS ²³ ...																		
- Kimenet																		
- Kimenet																		
- Kimenet																		
1. konkrét célkitűzés részösszege																		
2. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS ...																		

²² A kimenetek a nyújtandó termékek és szolgáltatások (pl. finanszírozott diákcserék száma, épített utak hossza kilométerben stb.).

²³ Az 1.4.2. szakaszban („Konkrét célkitűzések...”) feltüntetett célkitűzés

- Kimenet																		
2. konkrét célkitűzés részösszege																		
ÖSSZESEN																		

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását.
- ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyig)

	2023. év	2024. év	2025. év	2026. év	2027. év	2028. év	2029. év	ÖSSZE SEN
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	--------------

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETE								
Humán erőforrás	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785	5,495
Egyéb igazgatási kiadások	0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,140
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉNEK részösszege	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	5,635

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE ²⁴ bele nem tartozó előirányzatok								
Humán erőforrás								
Egyéb igazgatási jellegű kiadások								
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE bele nem tartozó előirányzatok részösszege								

ÖSSZESEN	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	5,635
----------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

A humán erőforrással és más igazgatási jellegű kiadásokkal kapcsolatos előirányzat-igényeket az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt előirányzatokkal és/vagy az adott főigazgatóságon belüli átcsoportosítással kell teljesíteni. A

²⁴ Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

3.2.3.1. Becsült humánerőforrás-szükségletek

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humánerőforrást.
- ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

A becsléseket teljes munkaidős egyenértékben kell kifejezni

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
	év	év	év	év	év	év	év
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)							
20 01 02 01 (a központban és a bizottsági képviselőket)	5	5	5	5	5	5	5
20 01 02 03 (a küldöttségeknél)							
01 01 01 01 (közvetett kutatás)							
01 01 01 11 (közvetlen kutatás)							
Egyéb költségvetési sor (kérjük megnevezni)							
• Külső munkatársak teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezve ²⁵							
20 02 01 (AC, END, INT a teljes keretből)							
20 02 03 (AC, AL, END, INT és JPD a küldöttségeknél)							
XX 01 xx yy zz ²⁶	- a központban						
	- a küldöttségeknél						
01 01 01 02 (AC, END, INT – közvetett kutatás)							
01 01 01 12 (AC, END, INT – közvetlen kutatás)							
Egyéb költségvetési sor (kérjük megnevezni)							
ÖSSZESEN	5	5	5	5	5	5	5

XX az érintett szakpolitikai terület vagy költségvetési cím.

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel kell eleget tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

Az elvégzendő feladatok leírása:

²⁵ AC= szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; END = kirendelt nemzeti szakértő; INT = kölcsönmunkaerő (átmeneti alkalmazott); JPD = küldöttségi pályakezdő szakértő.

²⁶ Az operatív előirányzatokból finanszírozott külső munkatársakra vonatkozó részleges felső határérték (korábban: BA-tételek).

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	Az új eszköz irányítása és működtetése; az új eszköz alkalmazása; a harmadik országok olyan intézkedéseinek nyomon követése, amelyek az eszköz alkalmazásához vezethetnek; az uniós válaszingtézkedések és a harmadik országok intézkedései hatásának nyomon követése; tényfeltárás; jogi tanácsadás
Külső munkatársak	

3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

A javaslat/kezdeményezés

- X teljes mértékben finanszírozható a többéves pénzügyi keret érintett fejezetén belüli átcsoportosítás révén.

Fejtse ki, miként kell átprogramozni a pénzügyi keretet: tüntesse fel az érintett költségvetési sorokat és a megfelelő összegeket. Jelentős átprogramozás esetén mellékeljen Excel-táblát.

- ☐ a többéves pénzügyi keret lekötetlen mozgásterének és/vagy a többéves pénzügyi keretről szóló rendeletben meghatározott különleges eszközök felhasználását teszi szükségessé.

Fejtse ki, mire van szükség, meghatározva az érintett fejezeteket és költségvetési sorokat, a megfelelő összegeket és a felhasználni javasolt eszközöket.

- ☐ a többéves pénzügyi keret módosítását teszi szükségessé.

Fejtse ki a szükségleteket: tüntesse fel az érintett fejezeteket és költségvetési sorokat és a megfelelő összegeket.

3.2.5. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

A javaslat/kezdeményezés

- X nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.
- ☐ előirányoz harmadik felek általi társfinanszírozást az alábbi becslések szerint:

előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

	N ²⁷ év	N+1 év	N+2 év	N+3 év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető.			Összesen
Tüntesse fel a társfinanszírozó szervet								
Társfinanszírozott előirányzatok ÖSSZESEN								

²⁷

Az N. év a javaslat/kezdeményezés végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: 2021). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

- X A javaslatnak/kezdemenyezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.
- ☐ A javaslatnak/kezdemenyezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:

- ☐ a javaslat a saját forrásokra gyakorol hatást
- ☐ a javaslat az egyéb bevételekre gyakorol hatást

kérjük adja meg, hogy a bevétel kiadási sorhoz van-e rendelve ☐

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi költségvetési sor:	Az aktuális költségvetési évben rendelkezésre álló előirányzatok	A javaslat/kezdemenyezés hatása ²⁸						
		N év	N+1 év	N+2 év	N+3 év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető.		
... jogcímcsoport								

A címzett bevételek esetében tüntesse fel az érintett kiadáshoz tartozó költségvetési sor(oka)t.

[...]

Egyéb megjegyzések (pl. a bevételre gyakorolt hatás számítására használt módszer/képlet vagy egyéb más információ).

[...]

²⁸

A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összeget kell megadni, amely a 20 %-kal (beszedési költségek) csökkentett bruttó összegnek felel meg.